VESTRE VIKEN

Dato: 14. oktober.2026
Saksbehandler: Oscar Kristiansen

Saksfremlegg

Forskning og innovasjon i VVHF

Møte	Saksnr.	Møtedato
Styremøte i VVHF	93/2026	26.10.26

Forslag til vedtak
Styret tar redegjørelsen om forskning og innovasjon til orientering.

Drammen, 19. oktober 2026

Lisbeth Sommervoll

Administrerende direktør

Bakgrunn
Forskning og innovasjon er viktig for å sikre kunnskapsbasert behandling og utvikling i Vestre Viken HF (VVHF). Foretaket har en handlingsplan for forskning og handlingsplan for innovasjon. Konsernrevisjonen Helse Sør-Øst har i 2026 revidert internkontroll på forskningsområdet, se sak 92. VVHF har ansvar for internkontroll med forskning som skjer under foretakets ansvar. Helseforskningsloven trådte i kraft i 2009 og regulerer medisinsk og helsefaglig forskning. Loven ble nylig endret, med formål om å tilrettelegge for mer og bedre helseforskning.

Saksutredning
Internkontroll forskning
VVHF har rutiner som skal ivareta internkontroll gjennom alle faser av forskningsprosessen. Foretaket har prosedyrer for forskning med ansvarsområder og fremgangsmåte fra planlegging til avslutning. VVHF bruker PEIK som system for personvernvurderinger og forskningsadministrasjon. Dette er foretakets viktigste system for internkontroll av forskning. PEIK tilrettelegger for og samler veiledning, ledelsesforankring og prosjektoversikt på ett sted. Handlingsplan for forskning er det strategiske grunnlaget for planlegging og organisering av forskning i foretaket. Årshjul for forskning og årlig egentilsyn basert på Helsetilsynets veileder (6/2021) er også del av internkontrollen. Avdeling for forskning og innovasjon har siden revisjonen jobbet med videreutvikling av internkontrollsystemet i tråd med anbefalingene fra Konsernrevisjonen, inkludert utarbeidelse av samlet planverk for internkontroll.

Forskningsmidler
VVHF lyser årlig ut interne forskningsmidler. 28 prosjekter er flerårige tildelinger og er pågående. Det tildeles PhD og postdok midler til ansatte i helseforetaket. Alle som får interne forskningsmidler må også søke om ekstern finansiering. Intern finansiering bortfaller dersom de får eksterne midler. En ekstern komite vurderer søknadene og forskningsutvalget evaluerer prosessene. I år søkte 50 prosjekter om midler, som tildeles i november. Prosess for tildeling av interne forskningsmidler er evaluert av konsernrevisjonen (sak 92).
VVHF har sammen med europeiske samarbeidspartnere, fått tildelt EU-midler til et anskaffelsesprosjekt, *Carematrix 2.0.* Formålet er å anskaffe, implementere og evaluere digitale løsninger som kan bidra til mer sammenhengende og persontilpassede tjenester for pasienter med komplekse og sammensatte sykdommer. Effekten av implementeringen skal evalueres gjennom forskning.

Endringer i helseforskningsloven
Nye endringer i Helseforskningsloven trer i kraft 1. november 2026. Tilhørende veileder fra Helsedirektoratet forventes i løpet av oktober. Endringene i loven omhandler blant annet unntak fra godkjenningskrav for registerforskning, endringer i reglene for samtykke, ansvarsforhold i multisenterstudier, krav til vurdering av monitorering, og at Regional etisk komite (REK) ikke lenger skal gjøre lovlighetskontroll. VVHF oppdaterer prosedyrer og retningslinjer, og vil være klar til endringene trer i kraft. Det er spesielt endringene som gjelder lovlighetskontroll og krav til vurdering av monitorering som det er sentralt å gjøre tilpasninger for å ivareta.
Helseforetakene har hatt ansvar for lovlighetskontroll av prosjekter fra før av, men bortfall av REKs lovlighetskontroll krever en tydeliggjøring av hvordan Vestre Viken forvalter dette ansvaret.

Presentasjon fra forsker
Martina Hansens Hospital (MHH) ble innlemmet i VVHF i november 2025. MHH har aktive forskningsmiljøer. Stig Heir, fagsjef medisin og forskningsansvarlig på MHH presenterer «Forskning ved Martina Hansens Hospital» i styremøtet.

Administrerende direktørs vurderinger

Administrerende direktør vurderer at det arbeides systematisk for utvikling av forskning- og innovasjonsområdet i VVHF i tråd med nye krav og utviklingstrekk. Tiltakene som beskrives utgjør god oppfølging av konsernrevisjonens funn og av lovendringene. Innlemmelsen av MHH gir samtidig nye muligheter for forskningssamarbeid og kunnskapsdeling på tvers av foretaket. Administrerende direktør foreslår på denne bakgrunn at styret tar redegjørelsen fra forskning og innovasjon til orientering.